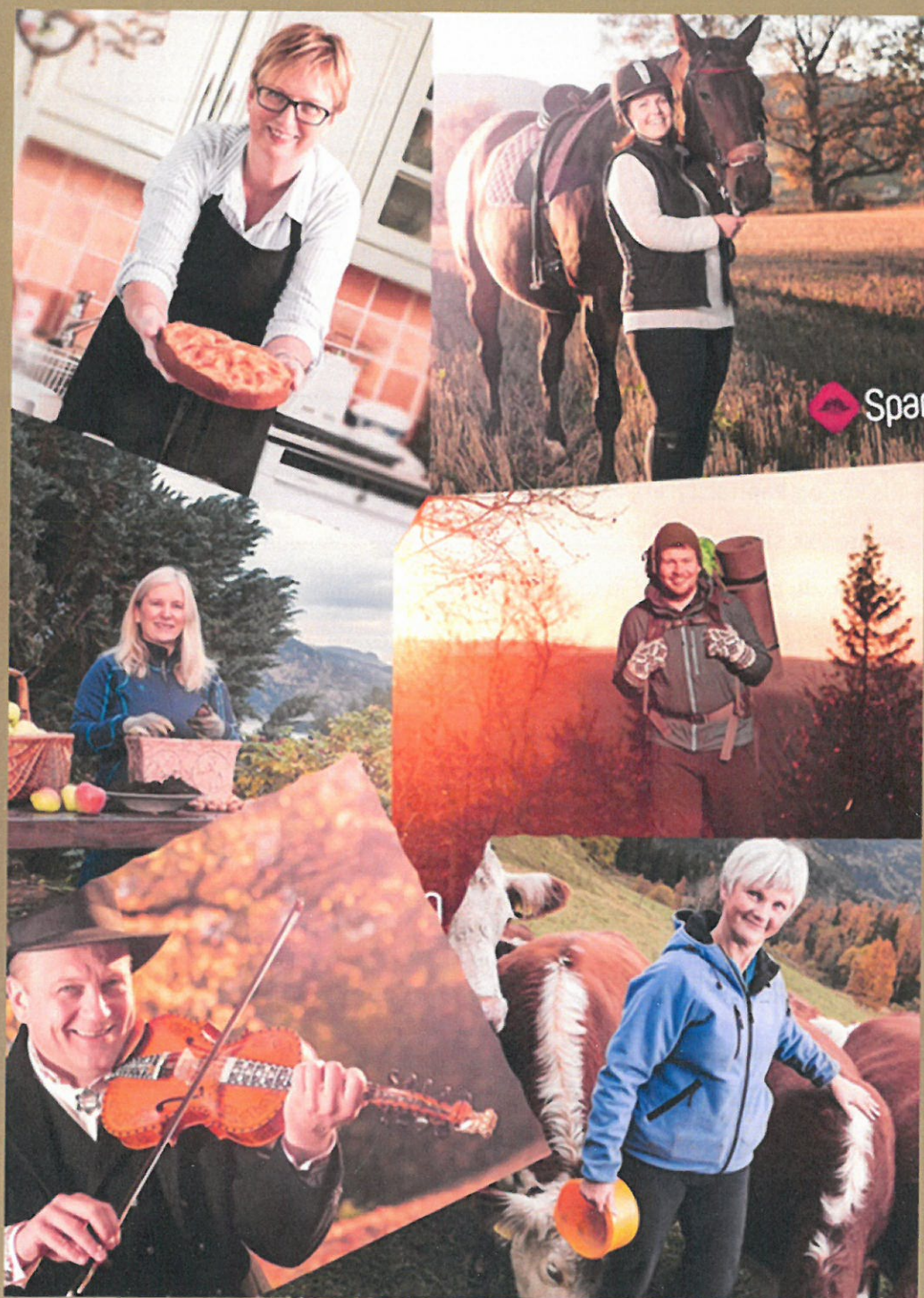

Årsmelding 2015

Resultat- og Balanserekneskap

Innholdsliste

Styret si årsmelding for 2015	Side 3
Hendingar i 2015.....	Side 3
Norsk økonomi	Side 3
Verdensøkonomien	Side 3
Sparebanken DIN	Side 4
Verksemda i 2015	Side 4
Resultatutvikling	Side 4
Balanseutvikling	Side 5
Risiko- og kapitalstyring	Side 6
Strategisk samarbeid	Side 8
Personale og arbeidsmiljø	Side 9
Likestilling	Side 9
Samfunnsansvar og ytre miljø	Side 9
Sponsor og marknadsføring	Side 9
Utsiktene for 2016	Side 9
Resultatrekneskapen	Side 11
Balanserekneskapen	Side 12
Kontantstrømpoppstilling	Side 15
Notar til årsrekneskapen	Side 16

Styret si årsmelding for 2015

HENDINGAR I 2015

Sparebanken DIN er nå godt etablert etter fusjonen mellom Bø Sparebank og Seljord Sparebank hausten 2013. Også det siste året har vore prega av sterkt fokus på rutinar, kompetanse- og medarbeidarutvikling, samt kulturbygging i banken.

Det er også bruka mykje ressursar på å førebu ei utvikling vi ser for oss innanfor betalingsformidling, IT, og eit samfunn med stadig mindre bruk av kontantar.

Det er i 2015 opna eit nytt avdelingskontor i Skien. Førebels i midlertidige lokale, men denne avdelinga flytter inn i nye lokale på Herkules-senteret våren 2016.

Det økonomiske resultatet i Sparebanken DIN i 2015 vart godt. Rentemarginen mot kundane har gått ned, men rentenettoen, der all finansiering er med, ligg på om lag same nivå som sist år. Det betyr at vi har redusert kostnaden på framandfinansiering vesentleg gjennom året.

Norsk økonomi

For norsk økonomi vart 2015 eit år med endring, frå oljerikdom til omstilling. Eit år der oljeprisfallet, som starta hausten 2014, auka på mot slutten av 2015. BNP-veksten for året som blir lagt fram i februar blir truleg om lag 1,5 prosent. Rause offentlege budsjett og ein ekspansiv pengepolitikk støttar under denne.

Noregs Bank held fram med å kutte si styringsrente gjennom 2015. Denne er nå halvert sidan starten av desember 2014 til 0,75 prosent. Ved utgangen av året prisar marknadene inn ytterlegare kutt i det nye året.

Kronekursen svekka seg med om lag 8 prosent gjennom året. Dette førde til høgare

importprisar. Konsumprisindeksen steig i 2015 med 2,1 prosent. Noregs Bank forventar ein årslønnsvekst på 2,7 prosent i 2015.

BNP-veksten var for svak til å hindre ein stigning i arbeidsløysa. Den låg på om lag 100 000 ledige ved årsskiftet. Dette talet omfattar ledige, og dei som er på arbeidsmarknadstiltak.

Bustadprisane steig med 7,2 prosent i 2015, målt ved prisindeksen som Eiendom Norge utarbeidar. Bustadprisindeksen hadde ei ujamn fordeling. Svak utvikling i byar og bygder der oljenæringa har ei dominerande rolle.

Fallet i oljeprisen sette preg på utviklinga på børsane i 2015. Likevel fekk hovudindeksen på Oslo Børs ein oppgang på 5,3 prosent for året. Rentenedgangen gav god hjelp til den utviklinga.

Utsiktene for norsk økonomi er usikre ved utgangen av året. Framleis er behovet for omstilling frå oljenæringa til andre konkurransekraftige næringar stort. Ei ny utfordring er flyktningkrisa. I 2015 kom det om lag 30 000 flyktningar til Noreg. UDI ventar om lag det dobbelte i 2016.

Verdsøkonomien

Verdsøkonomien i 2015 vart prega av gradvis lågare råvareprisar. Dette bidrog til å forverre utsiktene for dei land som er råvareprodusentar som Noreg. Kjøpekrafta, til USA til dømes, har auka, og ein forventar ein BNP-vekst i 2015 for USA på 2,5 prosent og i Europa 1,5 prosent.

Veksten i USA var sterk nok til at den amerikanske sentralbanken kunne høgde si signalrente med 0,25 prosent mot slutten av året og forventningar ei auke og i 2016.

Årsmelding 2015

SPAREBANKEN DIN

Sparebanken DIN er ein sjølvstendig sparebank med forretningsadresse i Bø, og med bankkontor i Seljord, Bø, Åmot og Skien.

Banken tilbyr eit breitt spekter av bank-, forsikrings- og investeringsprodukt til privatkunder, bedrifter og institusjonar. Banken sitt marknadsområde er 9 kommunar i Midt- og Vest-Telemark samt Grenland. Sparebanken DIN har valt Eika Gruppen som strategisk alliansepartner.

VERKSEMDA I 2015

Også dette året har vore prega av sterk konkurranse mellom bankane i vårt område. Sparebanken DIN har vore konkurransedyktige, og har hatt god auke både på utlån og innskot.

Banken har bruka mykje ressursar på medarbeidarutvikling, og på å implementere nye IT-system som skal gjere det mogleg å gje enda betre rådgjeving til våre kunder.

Ein har og gjennomført omfattande ombygging av lokale i banken sitt bygg i Seljord. Desse lokala var tidlegare leigd ut, men har stått tomme i fleire år. Familievernkontoret har flytta inn i delar av dei nye lokala. Banken i Seljord skal flytte over i sine nye lokale på nyåret i 2016. Med dette får banken meir tidsmessige lokale. Den tradisjonelle kassa med kontantar blir og erstatta av automatar i dei nye lokala. Samla sett skal nye lokale bidra til meir effektiv drift og lågare kostnader framover. Eksisterande lokale blir klargjorte for utleige.

Sparebanken DIN har opna avdelingskontor i Skien med 4 tilsette. Våren 2016 vil dette kontoret flytte inn i attraktive lokale på Herkules kjøpesenter. Ein forventar ei positiv utvikling ved denne etableringa. Marknaden i Grenland er stor.

Hovudpunkt frå rekneskapen i 2015

- God basisdrift, men høge kostnader.
- Eit godt økonomisk resultat.
- Stor konkurranse og fall i rentemargin.
- God vekst i utlånsvolum.
- Høg innskotsdekning.

RESULTATUTVIKLING

Resultatet til Sparebanken DIN for 2015 før tap vart på 37,3 millionar kroner. Tap på utlån er bokført med 4,7 millionar kroner.

Resultat etter tap, men før skatt vart 31,7 millionar kroner. Skatt for året er 7,9 millionar kroner. Resultat etter skatt vart på 23,8 millionar kroner.

Eigenkapitalavkastninga etter skatt vert då 6,2 prosent i 2015.

Årsrekneskapen er utarbeidd i samsvar med rekneskapslov, årsrekneskapsforskrift og god rekneskapsskikk. Det er lagt fram under føresetnad om framleis drift.

Det er ikkje etter rekneskapsavslutninga kome på tilhøve eller hendingar som etter styret si vurdering bør kommenterast ytterlegare.

Netto renteinntekter

Banken sine netto renteinntekter vart 72,5 millionar kroner. Rentenettoen er under press som følgje av sterk konkurranse i marknaden.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter kom opp i 15,5 millionar kroner ved utgangen av året.

Verdiendring på verdipapir

Banken si sertifikat og obligasjonsportefølje er på 261,8 millionar kroner pr. 31.12.15. Porteføljen er ført til lågaste verdi av opphavleg kostpris og marknadsverdi i samsvar med kursar oppgjeve av Eika Kapitalforvaltning AS. Ved årsskiftet er porteføljen avstemt mot offisielle likningskursar.

Aksjar, andelar og grunnfondsbevis i bankar kom opp i 52,2 millionar kroner ved utgangen av 2015. Av dette er 0,7 millionar kroner

klassifisert som omløpsmiddel. Realisert og ikke realisert tap på disse omløpsmidla er 0,2 millionar kroner. Omløpsaksjar, aksjefond og grunnfondsbevis i bankar er i rekneskapen vurdert til lågaste verdi av opphavleg kostpris og børskurs pr. 31.12.15.

Driftskostnader

Banken sine driftskostnader var ved utgangen av året på 55,5 millionar kroner. Lønnskostnadene var på 20,3 millionar kroner.

Sosiale kostnader vart 3,5 millionar kroner. IKT, marknadsføring og andre administrasjonskostnader vart 18,9 millionar kroner. Andre driftskostnader vart 8,2 millionar kroner.

Kostnadsprosenten eksklusive verdiendringar på verdipapir vart 58,2 prosent i 2015, og 59,8 prosent inklusiv verdiendringar.

Tap på utlån og garantiar

Netto føringar til tap kosta banken 4,7 millionar kroner i 2015. Ved årsskiftet var banken sine individuelle nedskrivingar på 0,57 prosent av brutto utlån. Gruppevis nedskrivingar var på 0,47 prosent av brutto utlån. Samla total avsetnad til tap er 1,04 prosent.

Tapsnedskrivingar er vurderte etter objektive kriterium. Banken har rutinar for gjennomgang av alle vesentlege misleghaldne og tapsutsette engasjement. Styret meiner med dette å ha gode avsetnader og god oversikt over risikoen i banken si utlånsportefølje.

Disponering av året sitt overskot

Resultatet for året vart på 23,8 millionar kroner. Styret rår til å disponere dette som følgjer ;

- 7,7 millionar kroner til sparebanken sitt fond
- 14,1 millionar kroner til utjamningsfond og 2 millionar kroner til utbytte.

BALANSEUTVIKLING

Forvaltingskapitalen

Forvaltingskapitalen er på 3.999,5 millionar kroner ved utgangen av 2015. Dette er ein vekst på 283,1 millionar kroner frå i fjor. Lån formidla gjennom Eika Boligkreditt er redusert med 35 millionar kroner til 360 millionar kroner i 2015.

Utlån

Samla brutto utlån var på 3.380 millionar kroner ved årsskiftet. Vekst på utlån vart på 11,4 prosent. Tek ein med utlånsreduksjon til Eika Boligkreditt er det ein samla vekst på utlån med 10,3 prosent for 2015.

Utlån i banken sitt marknadsområde, som er Midt- og Vest-Telemark, var på 2.471 millionar kroner, eller 73,1 prosent av samla utlån. Oslo og omland stod for 7,7 prosent av utlånsvolumet. Bø kommune stod for 27,2 prosent, medan Seljord kommune stod for 21,8 prosent. Av banken si samla portefølje på eigen bok av utlån, utgjør næringslivet om lag 23,6 prosent ved utgangen av 2015.

Garantiar

Garantivolumet til banken var ved årsskiftet på 65,0 millionar kroner.

Verdipapirbeholdning 31.12.2015

Summen av banken sine verdipapir var på totalt 324,7 millionar kroner, fordelt med 255,8 millionar kroner i obligasjonar, 6,0 millionar kroner i ansvarleg lån og fondsobligasjonar, 60,9 millionar kroner i anleggsaksjar, 0,7 millionar kroner i aksjar definerte som handelsportefølje og 1,3 millionar i rentefond.

Porteføljen av verdipapir er sett bort til forvaltning hos Eika Kapitalforvaltning AS. Gjennomsnittleg løpetid på porteføljen er 1,7 år og den skal ha låg kredittrisiko.

Bøgata 69 AS er heileigd av Sparebanken DIN, og bokført som eigarinteresse i bankrekneskapen. Bøgata 69 AS eig igjen eigedomsselskapet Bøgata 77 AS.

Bøgata 69 AS er bankbygget som leiger ut lokale til banken i Bø, og til ein del andre langsiktige leigetakarar. Bøgata 77 AS er ei sentral nabotomt i Bø, som for tida blir nytta til parkeringsareal for Bøgata 69. I rekneskapen er aksjane ført til kostpris. Etter takst hausten 2012 kan ein slå fast at marknadsverdien på eigedommane ligg godt over bokført verdi.

Det vert ikkje ført konsernrekneskap, då eventuelle inntekter frå eigedomsselskapet er uvesentlege i høve til bankrekneskapen. Datterselskapet driv si verksemd med uvesentleg resultatverknad for banken.

Innskot

Kundeinnskota er den viktigaste finansieringskjelda til banken. Ved årsskiftet vart det totale innskot på 3.091 millionar kroner. Det gjev ein vekst på 275 millionar kroner eller 9,75 prosent i høve til året før. Innskotsdekninga, det vil seie innskot frå kundar i prosent av brutto utlån til kundar, er 91,5 prosent. Bankens mål er at innskotsdekninga ikkje skal kome under 75 prosent.

Personmarknaden hadde 65,7 prosent av innskota i 2015. Innskot frå næringslivet utgjorde 28,9 prosent og offentleg sektor var på 5,4 prosent.

Geografisk fordeling på innskota ved årsskiftet var 38,1 prosent frå Bø, 25,2 prosent frå Seljord, 18 prosent frå andre kommunar i Midt- og Vest-Telemark, 6,2 prosent frå Oslo og omland og 12,5 prosent frå resten av landet.

Banken hadde ingen innskot knytt til fastrente ved årsskiftet.

Langsiktig finansiering

Bankens finansiering på 485 millionar kroner fordelar seg med følgjande prosentvise forfall: 30,9% i 2016, 38,1% i 2017, 20,6% i 2018 og 10,4% i 2019.

Netto verdipapirgjeld var ved årsskiftet på 300 millionar kroner. Gjeld til kredittinstitusjonar var på 150 millionar kroner, og vi har ein fondsobligasjon på 35 millionar kroner.

Soliditet

Fondsobligasjonen på 35 millionar kroner har forfall i 2017. Sparebanken sitt grunnfond medrekna året sitt overskot er på 129,9 millionar kroner. Utjamningsfondet er på 40,2 millionar kroner, medan eigardelskapitalen er på 224,1 millionar kroner. Samla eigenkapital er på 394,3 millionar kroner.

Med eit risikovekta berekningsgrunnlag på 2.111 millionar kroner ved utgangen av året, gjev det ei kapitaldekning på 18,9 prosent, og ei kjernekapitaldekning på 18,9 prosent. Rein kjernekapitaldekning er på 18,3 prosent. Bankens målsetjing er minimum å ha ei kapitaldekning på 17 prosent, ei kjernekapitaldekning på 15 prosent og ei rein kjernekapitaldekning på 14 prosent. Styret vurderer dermed soliditeten som god.

Kontantstrømoppstillinga visar ein likviditet på 278,9 millionar kroner, som er på line med året før. Kontantstrømmen frå banken sine driftsaktivitetar har tilført 16,9 millionar kroner.

RISIKO- OG KAPITALSTYRING

Styring av verksemda

Sparebanken DIN er ein sjølvstendig bank med grunnfond og eigardelskapital. Eigerane av eigenkapitalbevis i banken er Sparebankstiftinga Seljord og Sparebankstiftinga Bø.

Representantskapet er bankens sitt høgaste organ. Styret er det organet som er overordna administrasjonen, og skal sjå til at banken blir styrt etter dei retningslinene som er bestemt.

Banken har felt ned prinsipp for styring og kontroll i eit dokument – samt vedteke fleire dokument for policy og styring av dei ulike områda i verksemda.

Kontrollkomiteen følgjer opp drifta i banken, og at vedtak i styret blir følgd opp. Kontrollkomiteen gjev sin rapport til Representantskapet.

Ekstern revisor følgjer opp banken etter ein revisjonsplan. Revisor har fleire møte med både styret og kontrollkomiteen, og gjev rapporten sin til Representantskapet.

Risikostyring

Risikostyringa i Sparebanken DIN støttar opp under banken sine strategiske mål og utvikling. Risikoeksponeringa skal til ein kvar tid vere innanfor dei rammer som er trekte opp av styret, og skal vere kjende gjennom dei policydokument og instruksar som er karakterisert i banken sin plan for verksemda. Sparebanken DIN har som målsetjing at banken i eit langsiktig perspektiv skal vere godt kapitalisert. Ein skal ha eit godt fundament for utvikling og vekst i høgkonjunkturar og samtidig vere robust til å møte lågkonjunkturar. Risikoeksponering og risikoutvikling blir følgd opp og rapportert kvartalsvis til banken sitt styre.

Kredittrisiko

Kredittrisiko blir definert som faren for tap som følgje av at kundar eller motpartar ikkje kan halde pliktane sine. Kredittrisikoen blir styrt gjennom banken sine strategi- og policydokument, kredittrutinar, kredittprosessar og fullmakter til å gje lån. Desse trekker opp dei overordna retningslinjer for korleis ein kan gje kreditt.

Styret er ansvarleg for banken sin kredittpolitikk og har delegert fullmaktsramme til administrerande banksjef, som innanfor fullmaktene sine har delegert desse vidare. Kredittpolicy, kreditthandbok og rutinar for kreditthandsaming, set krav til kva for kredittprosessar og kva for risiko-vurderingar som skal gjerast i samband med godkjenning og oppfølging av person- og næringslivsengasjement. Fullmaktene er knytt opp til kompetanse, engasjementet sin storleik og risiko.

Kredittrisiko er historisk sett den største risiko i bankdrift. Manglande beteningsevne hos låntakar og underliggjande pant som ved realisasjon ikkje har tilstrekkeleg verdi til å dekke banken sine samla utlån, utgjer den største risikoen i denne kategorien. Begge tilhøve må ligge føre samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisikoen i banken er primært knytt til utlåns- og garantiportefølje, og i mindre grad til obligasjonsbeholdninga.

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko vert definert som risiko for tap på grunn av ugunstige endringar i marknadsprisar på renter, valutakursar og verdipapirmarknaden. Styring av marknadsrisiko skjer gjennom rammer, vedtekne i styret. Risikoeksponering og utvikling blir rapportert kvartalsvis til banken sitt styre.

Sparebanken DIN si behaldning av verdipapir utgjer 324,7 millionar kroner. Banken har valt Eika Kapitalforvaltning AS til å forvalte banken si verdipapirportefølje. Banken har ein handelsportefølje på om lag 0,7 millionar kroner.

Renterisiko syner seg i samband med utlåns- og innlånsverksemd og i knytning til aktivitet i penge- og kapitalmarknaden. Renterisiko er eit resultat av at rentebindingstida for banken sin eigedel- og gjeldsside ikkje er samanfallande. Ved årsskiftet hadde banken fastrenteutlån på 22,9 millionar kroner. Det er ikkje gjort rentebyteavtalar som kan motverke renterisikoen på desse utlåna. På gjeldssida hadde banken pr. årsskifte ingen fastrenteinnskot.

Valutarisiko blir definert som risikoen for at banken si behaldning av, og forpliktingar i, andre valutaer skal føre til tap som følgje av endringar i valutakursar. Kjøp og sal av valuta er knytt til våre kundar sine kjøp og sal av reisevaluta. Banken sin kontantbeholdning i valuta var på om lag 0,7 millionar kroner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen vert definert som risikoen for at banken ikkje er i stand til å innfri pliktane sine, eller ikkje er i stand til å finansiere eigedelane sine. Målet for banken si likviditetsstyring er å ha tilgang på tilstrekkeleg med likvide midlar til å kunne halde oppe si verksemd gjennom alle realistiske stressituasjonar. Det er fastsette retningslinjer for likviditetsstyring i banken. Innskot frå kundar er den viktigaste og mest stabile finansieringskjelda. Styret legg vekt på at tilhøvet mellom innskot frå kundar og utlån til kundar skal vere tilfredsstillande.

Ved utgangen av rekneskapsåret var innskotsdekninga på 91,5 prosent. Banken har som mål at innskotsdekninga skal vere minimum 75%.

Banken har, som ein likviditetsreserve, ein kassekreditt på 160 millionar kroner i DNB. Banken har ikkje nytta seg av trekkrettane ved utgangen av året.

Liquidity Coverage Ratio (LCR) var ved årsskiftet 109 poeng.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko vert definert som risikoen for tap som følgje av utilstrekkelege eller sviktande interne prosessar, svikt i rutinar eller system, menneskelege feil, intern utruskap, kriminalitet eller eksterne hendingar. Det vert gjort fortløpande gjennomgang av internkontrollen på desse områda. I tillegg gjerast ei årleg risiko-vurdering av vesentlege risikoar for alle verkeområde i banken.

Kapitalkrav knytte til operasjonell risiko går inn i utrekninga av kapitaldekning og blir rapportert etter basismetoden. Det er i 2015 ikkje funne svake sider som har tyding for banken sin risiko og kapitaldekning. Styring av operasjonell risiko skjer gjennom kompetanseutvikling, gode system og rutinar, god intern kontroll og kvalitetssikring.

STRATEGISK SAMARBEID

Eika Alliansen

Sparebanken DIN er aksjonær i Eika Gruppen AS og ein av 72 lokalbankar i Eika Alliansen. Lokalbankane, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjer Eika Alliansen.

Eika Alliansen er ein av Noregs største finansgrupperingar, med ein samla forvaltningskapital på meir enn 300 milliardar kroner.

Eika Gruppen styrkar lokalbanken

Eika Gruppen utgjer finanskonsernet i Eika Alliansen. Konsernets visjon er «Vi styrker lokalbanken». Eika Gruppen utviklar og leverar

tenester som understøttar stabil og effektiv bankdrift, samt løysningar og kompetanse som skal sikre vidare vekst og utvikling i bankane, lokalsamfunnet og ikkje minst for kundane.

Dei skal levere ei komplett plattform for bank-infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har eit profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressursar i utvikling av nye, digitale løysningar for lokalbankane.

Produktselskapa i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer eit breitt spekter av finansielle produkt, kommersielle løysningar og konsept som skal heve kompetansen i bankane.

Eika Gruppen gjev alliansebankane tilgang til kompetanseutvikling gjennom Eika Skolen, styring av verksemda gjennom Eika ViS, økonomi- og regnskapstenester gjennom Eika Økonomiservice og depottenester gjennom Eika Depotservice. Sparebanken DIN nyttar ikkje Eika Depotservice.

I tillegg arbeider Eika Gruppen innanfor område som kommunikasjon, marknad, merkevare og næringspolitikk. Dette for å ivareta lokalbankane sine næringspolitiske interesser på desse områda.

Eika Boligkreditt – eit selskap som kan sikre Sparebanken DIN sin langsiktig funding

Eika Boligkreditt er ein del av Eika Alliansen. 72 lokalbankar og OBOS eig selskapet. Eika Boligkreditt har som føremål å sikre bankane tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har en forvaltningskapital på omlag 77 milliardar. Poenget er at dei skal ha tilgang til den internasjonale marknaden for Obligasjonar med fortrinnsrett (OMF). Dette kan ikkje den einskilde lokale sparebank klare sjølv.

Årsmelding 2015

Eigendomsmegleren DIN Telemark AS

Saman med 3 eigedomsmeklarar eig banken Eiendomsmegleren DIN Telemark AS. Føremålet med eigarskapet er å ha eit tilbod til våre kundar på eigedomsmekling, samt skape synergjar for verksemdene. Aktiviteten i bustadmarknaden var bra i 2015, og selskapet hadde eit overskot på 339.000 kroner før skattekostnad i 2015.

PERSONALE OG ARBEIDSMILJØ

Ved utgangen av 2015 var det totalt 38,4 årsverk i banken. Av dette var 1,1 årsverk i permisjon. Personale er stabilt og verksemda blir drive i samsvar med dei rammene styret har fastsett. Sjukefråværet i 2015 blant fast tilsette i bankdrifta var 348 dagsverk. Samla utgjorde sjukefråvær totalt omlag 3,95 % av total arbeidstid. Av dette var korttidsfråvær som følgje av eigen eller barn sin sjukdom 1,17%. Det har ikkje vore ulykker eller skader i banken i 2015.

Med utgangspunkt i våre kundar sine krav til profesjonell rådgjeving og høg servicegrad, er det eit kontinuerleg fokus på å styrke dei tilsette sin kompetanse i samarbeid med Eika Skolen. Banken er fleksibel med omsyn til å tilpasse arbeidstid til ulike livsfasar.

LIKESTILLING

I banken sitt representantskap er det 20 medlem, derav 8 kvinner og 12 menn. I banken sitt styre er det 7 medlem, 2 kvinner og 5 menn. Av banken sine 41 tilsette er det 27 kvinner og 14 menn. Lønnsnivå er uavhengig av kjønn.

SAMFUNNSANSVAR OG YTRE MILJØ

Banken med dotterselskap er opptatt av at ein tek omsyn til dei tilsette sine rettar og bygger opp om gode sosiale tilhøve. Banken er opptatt av at menneskerettighetane blir følgde og dette blir og vurdert i høve til innkjøp av varer og tenester. Banken har klare

retningslinjer med omsyn til antikvitvask, og korleis ein held seg til korrupsjon både når det gjeld tilsette og kundar. Banken si verksemd forureinar ikkje det ytre miljø. I samanheng med finansiering av ulike kundar og prosjekt blir miljøspørsmålet vurdert som ein del av kreditthandsaminga. Banken sine lokale vert oppvarma med straum.

SPONSOR OG MARKNADSFØRING

Sparebanken DIN har i året 2015 hatt faste samarbeidsavtalar/sponsoravtalar med lag og organisasjonar i Midt- og Vest-Telemark med om lag 730.000 kroner. I tillegg er det gjeve stønad til annonsering med meir for lag og organisasjonar i banken sitt verkeområde.

Sparebanken DIN vil for framtida tilbakeføre delar av sitt overskot til lokalsamfunna i Bø og Seljord gjennom sparebankstiftingane. Sparebankstiftinga Seljord er stifta på delar av eigenkapitalen frå Seljord Sparebank, og Sparebankstiftinga Bø er stifta på delar av eigenkapitalen frå Bø Sparebank. Eigenkapitalen i bankane som ikkje gjekk inn i stiftingane gjekk inn i grunnfondet i Sparebanken DIN. Denne grunnkapitalen er dela likt mellom Bø og Seljord. Ut frå dette er representasjonen i dei styrande organ i banken lik frå valkrinsane Seljord og Bø. Stiftingane skal vere langsiktige eigarar i Sparebanken DIN. Stiftingane delar av overskotet sitt til allmenntilgjeldende føremål.

UTSIKTENE FOR 2016

Ved inngangen til 2016 er det ein del uvisse om vegen vidare i norsk økonomi. Viktigast blir oljebransjen si utvikling og dei moglege verknadene denne utviklinga vil få samla sett. Ein låg oljepris kan bli motverka av kutt i renta og ein meir ekspansiv finanspolitikk.

Arbeidsløysa ventar ein vil stige vidare. Dersom verdien på krona går ned gjev dette dyrare import. Det kan igjen føre til at kostnadsveksten blir så høg at inflasjonen når opp til målet på 2,5 prosent.

Årsmelding 2015

Styret vurderer utsiktene for vidare drift av banken som gode. Rekneskapen er lagt fram under føresetnad om framleis drift og styret stadfestar at føresetnadene er til stades. Vi har tru på ei positiv utvikling av banken slik kundane ønskjer, og på den måten oppnå ein vekst på utlån og innskot. Dette skal i fyrste omgang skje i noverande marknadsområde i Midt- og Vest Telemark, og i tillegg i Grenland som følgje av at vi opnar eit nytt lokale på Herkules i Skien våren 2016.

Gjennom opplæringstiltak og program for medarbeidarutvikling har vi eit stort fokus på å auke og vedlikehalde kompetansen hos våre tilsette.

Styret ser det som viktig at Sparebanken DIN blir bruka som eit instrument i utviklinga av Midt- og Vest-Telemark. Det er viktig for heile

området og alle som bur her, at lokalbanken tek ansvar i samband med næringsutvikling, samt prioriterer unge menneske som vil busetje seg i området.

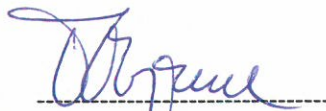
Med utsikter til ein høgare arbeidsledighet og vanskelegare tider tek banken høgde for større tap både i privat- og bedriftsmarknaden.

Styret vil takke alle kundar og kontaktar for godt samarbeid i 2015, og ser fram til godt samarbeid i 2016. Ved at kundane sluttar opp om banken og at ein med felles innsats bidreg til positiv utvikling, kan banken nå sitt mål om vidare utvikling av distriktet. Styret vil også rette ein stor takk til banken sine tilsette for innsatsen, og den endringsviljen dei visar for at Sparebanken DIN skal halde fram som ein moderne og god bank for kundane sine.

Bø, 15. februar 2016
I styret for Sparebanken DIN

Harald Flaten
Styreleiar

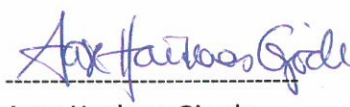
Trygve Myrene
Nestleiar

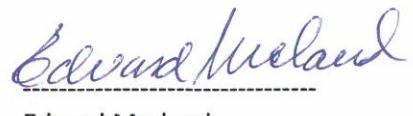
Olav Berge
Styremedlem

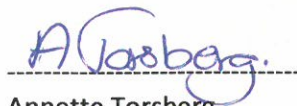
Solveig Sundbø Abrahamsen
Styremedlem

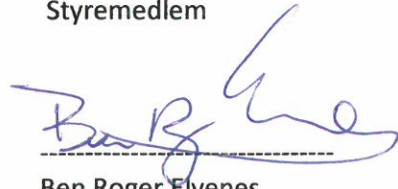
Aase Haukaas Gjerde
Styremedlem

Edvard Mæland
Styremedlem

Annette Torsberg
Tilsette sin representant

Ben Roger Elvenes
Adm. Banksjef

Årsmelding 2015

RESULTATOPPSTILLING

Tall i tusen kroner

	NOTE	2015	2014
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.479	2.335
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		123.959	140.097
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		7.183	9.067
Andre renteinntekter og lignende inntekter		-	-
Sum renteinntekter og lignende inntekter		132.621	151.499
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		3.615	3.705
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		45.981	60.632
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		7.517	11.066
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	7	995	3.639
Andre rentekostnader og lignende kostnader	8	2.053	2.080
Sum rentekostnader og lignende kostnader		60.161	81.122
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		72.460	70.378
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		6.412	4.283
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		-	-
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		-	-
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		6.412	4.283
Garantiprovisjoner		941	623
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		18.010	18.814
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9	18.950	19.437
Garantiprovisjon		-	-
Andre gebyr og provisjonskostnader		3.456	5.410
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	9	3.456	5.410
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		(2.900)	(14)
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		(196)	1.376
Netto verdiendring og gev./tap på valuta og finansielle drivater		560	465
Netto verdiendring og gevinst/tap gevinst tap ellers		-	-
Sum netto verdiendring og gev./tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	-2.536	1.827
Driftsinntekter faste eiendommer		644	734
Andre driftsinntekter		357	292
Sum andre driftsinntekter		1.002	1.026
Lønn		20.270	19.375
Pensjoner	10	2.662	2.293
Gevinst ved overgang fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjon		-	(5.421)
Sosiale kostnader		3.512	3.648
Administrasjonskostnader		18.908	17.348
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	11	45.351	37.243
Ordinære avskrivninger		1.926	2.286
Nedskrivninger		-	300
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13	1.926	2.586
Driftskostnader faste eiendommer		1.657	1.803
Andre driftskostnader		6.580	6.644
Sum andre driftskostnader	14	8.237	8.447
Tap på utlån		5.185	4.594
Tap på garantier m.v.		(511)	(1.500)
Kreditttap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		-	-
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	4.674	3.094
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		(946)	-
Gevinst/tap		0	4.459
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		-946	4.459
Resultat av ordinær drift før skatt		31.699	44.631
Skatt på ordinært resultat	15	7.947	10.698
Resultat for regnskapsåret		23.752	33.933
Overført fra gavefond		-	-
Til disposisjon		23.752	33.933
Overført til/fra sparebankens fond		7.698	10.960
Avsatt til utbytte		2.000	1.500
Overført til utjevningsfond		14.054	21.473
Sum overføringer og disponeringer	22	23.752	33.933

Årsmelding 2015

EIENDELER

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2015	2014
Kontanter og fordringer på sentralbanker	16	65.278	117.376
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		206.114	112.831
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		7.500	9.720
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		213.614	122.551
Kasse-/drifts- og brukskreditter		257.341	256.448
Byggelån		46.010	66.998
Nedbetalingslån		3.076.302	2.709.736
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	3.379.653	3.033.183
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(19.165)	(22.685)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(15.733)	(13.900)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		3.344.755	2.996.598
Overtatte eiendeler		1.090	3.104
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		-	12.998
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		261.794	332.892
Sum sertifikater og obligasjoner	6	261.794	345.891
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		51.239	78.363
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	51.239	78.363
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		410	410
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper	6, 17, 18	410	410
Eierinteresser i andre konsernselskaper		11.266	10.266
Sum eierinteresser i konsernselskaper	6, 17, 18	11.266	10.266
Maskiner, inventar og transportmidler		1.015	1.632
Bygninger og andre faste eiendommer		30.101	21.196
Sum varige driftsmidler	13	31.116	22.828
Andre eiendeler		10.077	8.524
Sum andre eiendeler		10.077	8.524
Opptjente ikke mottatte inntekter		5.891	7.442
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser		800	-
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		2.124	2.253
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		8.815	9.695
SUM EIENDELER		3.999.453	3.715.607

Årsmelding 2015

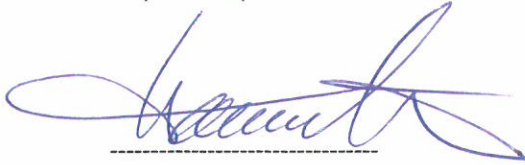
GJELD OG EGENKAPITAL

Tall i tusen kroner

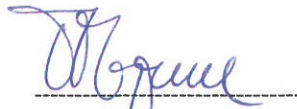
	Noter	2015	2014
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		52.936	4.151
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		100.000	100.000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	19	152.936	104.151
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		2.359.179	2.168.535
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		731.752	647.807
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	19	3.090.930	2.816.341
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		50.000	-
Obligasjonsgjeld		250.000	360.000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20	300.000	360.000
Annen gjeld		15.697	15.649
Sum annen gjeld	15, 21	15.697	15.649
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		6.576	8.022
Pensjonsforpliktelser	10	453	2.650
Utsatt skatt	15	1.595	1.444
Individuelle avsetninger på garantiansvar	2	-	511
Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		2.003	1.503
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		4.050	6.107
Evigvarende ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		35.000	35.000
Sum ansvarlig lånekapital	20	35.000	35.000
SUM GJELD		3.605.190	3.345.271
Egenkapitalbevis		224.147	224.147
Sum innskutt egenkapital	22	224.147	224.147
Sparebankens fond		129.882	120.011
Utjevningsfond		40.234	26.179
Sum opptjent egenkapital	22	170.116	146.190
SUM EGENKAPITAL		394.263	370.337
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		3.999.453	3.715.607
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	23	51.165	53.527
Garantier til Eika Boligkreditt	23	13.847	62.868

Årsmelding 2015

Bø, 15. februar 2016
I styret for Sparebanken DIN

Harald Flaten
Styreleiar

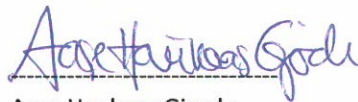
Trygve Myrene
Nestleiar

Olav Berge
Styremedlem

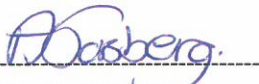
Solveig Sundbø Abrahamsen
Styremedlem

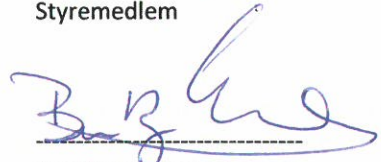
Aase Haukaas Gjerde
Styremedlem

Edvard Mæland
Styremedlem

Annette Torsberg
Tilsette sin representant

Ben Roger Elvenes
Adm. Banksjef

Årsmelding 2015

Kontantstrømoppstilling 2015

Tall i hele 1000

	2015	2014
Tilført fra årets drift *)	16.856	19.545
Endring diverse gjeld	7.127	217
Endring diverse fordringer	2.112	-460
Likviditetsendring fra resultatregnskapet	26.095	19.302
Endring brutto utlån	-346.470	-59.777
Endring tapsavsetning ved fusjon	0	0
Endring kortsiktige verdipapirer	93.810	77.453
Endring innskudd fra kunder	274.589	89.407
Netto likviditetsendring fra virksomhet	48.024	126.385
-Investering i varige driftsmidler/immaterielle eiendeler	-10.214	-240
Endring i langsiktige verdipapirer	12.369	1.543
Likviditetsendring vedr. investeringer	2.155	1.303
Reduksjon ansvarlig lånekapital	0	-50.000
Innfrielse obligasjonslån	-260.000	-105.000
Opptak av nytt obligasjonslån	150.000	100.000
Opptak lån fra finansinstitusjoner	98.785	-72.437
Innfridd lån fra finansinstitusjoner	0	0
Likviditetsendring fra finansiering	-11.215	-127.437
Endring likvider	38.964	251
+ Likvidbeholdning 1/1	239.927	239.676
= Likvidbeholdning 31/12	278.891	239.927
Som består av :		
Kasse, DnB, Norges Bank	65.277	117.376
Lån andre finansinstitusjoner	213.614	122.551
Sum	278.891	239.927

*) Tilført fra årets drift

	2015	2014
Årets resultat	23.752	33.933
Betalt skatt	-9.177	-6.156
Endring nedskrivning for tap	-1.687	-3.997
Ordinære avskrivninger	1.926	2.586
Reversering/oppskrivning på verdipapirer	4.042	-5.821
Overført til gaver	-2.000	-1.000
Sum tilført fra årets drift	16.856	19.545

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer tilført fra drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinær virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Noter til årsregnskapet

Regnskapsprinsipper

Generelt	side	17
Note 1 Risikostyring	side	21
Note 2 Kredittrisiko	side	24
Note 3 Kapitaldekning	side	28
Note 4 Likviditetsrisiko	side	29
Note 5 Renterisiko	side	30
Note 6 Verdipapirer	side	30
Note 7 Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	side	33
Note 8 Andre rentekostnader	side	33
Note 9 Provisjonsinntekter og provisjonskostnader	side	34
Note 10 Pensjon	side	34
Note 11 Lønns- og administrasjonskostnader	side	36
Note 12 Lån og ytelser	side	37
Note 13 Varige driftsmidler	side	38
Note 14 Andre driftskostnader	side	38
Note 15 Skatt	side	39
Note 16 Kontanter og innskudd i Norges Bank	side	40
Note 17 Overtatte eiendeler	side	40
Note 18 Eierinteresser i tilknyttede selskaper og konsernselskaper	side	40
Note 19 Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder	side	41
Note 20 Gjeld opptatt ved utsendelse av verdipapirer	side	42
Note 21 Spesifikasjon av annen gjeld	side	42
Note 22 Egenkapital	side	42
Note 23 Garantiansvar	side	43
Note 24 Nøkkeltall	side	44
Erklæring fra styret og adm.banksjef	side	45
Revisors beretning	side	46
Årsmelding fra kontrollkomite	side	48

GENERELT

Bankens årsregnskap for 2015 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Banken har fra 01.01.2015 gått over til å bruke IAS 19. Se omtale av dette i prinsippnoten under pensjoner og under pensjonsnoten (note 10).

Utarbeidelse av konsernregnskap

Sparebanken DIN eier 100 % av datterselskapet Bøgata 69 AS og datterdatterselskapet Bøgata 77 AS og 100 % i datterselskapet Seljord Næringshage Eiendom AS samt 42,85% av Eiendomsmegleren DIN Telemark AS. I tillegg 50 % av Århus Næringspark AS. Det er ikke utarbeidet konsernregnskap. Unnlatt konsolidering av Bøgata 69 A/S og Seljord Næringshage Eiendom AS begrunnes med at unnlattelsen ikke har betydning for å bedømme bankens stilling og resultat. Se note 18.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk. Dette har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført på ordinær måte. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFO-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene. Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 1 dag etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 1 dag, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement.

OVERTATTE EIENDELER

Overtatte eiendeler beholdes inntil verdien kan realiseres ved salg.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken benytter finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Slike avtaler omfatter rentebytteavtaler. Bankens finansielle derivater er definert som sikringsforretninger og effekten av disse blir vurdert i sammenheng med den sikrede post. Banken benytter ikke slike forretninger til spekulativ handel, men bare som del av bankens sikringsstrategi. Alle bankens derivatavtaler dekker også kravene til regnskapsmessig sikring.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende balanseposten som forretningen er inngått for. Inntekter og kostnader fra disse avtalene resultatføres netto.

Banken hadde ingen rentebytteavtaler i 2015.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig).

Omløpsporteføljen (herunder handelsportefølje) og anleggspportefølje verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for fastsettelsen av virkelig verdi for de enkelte obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger beregnes virkelig verdi i prisingmodell utarbeidet av Fondsmeglernes forening.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Disse vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Investeringer i datterselskap

Investeringer i datterselskap vurderes etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjen balanseføres til kostpris.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi.

Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Inventar og innredning	20,0 %
Kontormaskiner	20,0 %
EDB-utstyr	30,0 %
Bygninger	2,0 - 4,0 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Sparebanken DIN følger Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader. Pensjonskostnader knyttet til ytelsesbaserte ordninger er gjenstand for årlig aktuarberegning. Pensjonskostnadene blir klassifisert som personalkostnader i resultatregnskapet.

Fra og med 1. januar 2015 ble det etter årsregnskapsforskriften innført en overgang til IAS19 for innregning og måling av pensjonskostnader. Endringen i regnskapsprinsipp medfører at banken ikke lenger kan regulere pensjonsforpliktelsen med ikke resultatførte estimatavvik (korridor). Pensjonsforpliktelsen er i 1. kvartal 2015 regulert med ikke resultatført estimatavvik pr. 31.12.14. Egenkapitalen i banken (Sparebankens fond og

Årsmelding 2015

utjevningfondet) er nedjustert med ikke resultatførte estimatavvik netto etter utsatt skatt. Sparebankens fond er nedjustert med kr 753.208 og utjevningfondet er nedjustert med kr 1.570.792. Sammenligningstallene i regnskapet er omarbeidet med ikke resultatførte estimatavvik slik at disse er sammenlignbare med overgangen til IAS19 i første kvartal 2015.

Banken har med virkning fra desember 2014 avviklet den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte med unntak for de som var helt eller delvis uføre/syke på overgangstidspunktet. Alle aktive ansatte har derfor nå innskuddsbasert ordning med 7 prosent av lønn opptil 7,1G og 25,1 prosent for andel lønn som overstiger 7,1G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller lovens krav til obligatorisk tjenstepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Ved avvikling av den ytelsesbaserte ordningen er det regnskapet ført en relativ vesentlig regnskapsmessig gevinst i 2014. Denne gevinsten er derfor presentert på egen linje i resultatregnskapet for 2014. Bankens ansatte er tilknyttet Fellesordningen for AFP, som gir de ansatte et livsvarig tillegg til fremtidig alderspensjon avhengig av samlet opptjening i Folketrygden. Denne AFP ordningen anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Da administrator foreløpig ikke er i stand til å foreta beregninger av samlet forpliktelse og bankens forholdsmessig andel av denne, behandles flerforetaksordningen regnskapsmessig som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Betalbar skatt består av inntektsskatt og formueskatt. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.15.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

NOTE 1 – RISIKOSTYRING

Sparebanken DIN sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel II regelverket. Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, markedsrisiko, likvidetsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetsverdier. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

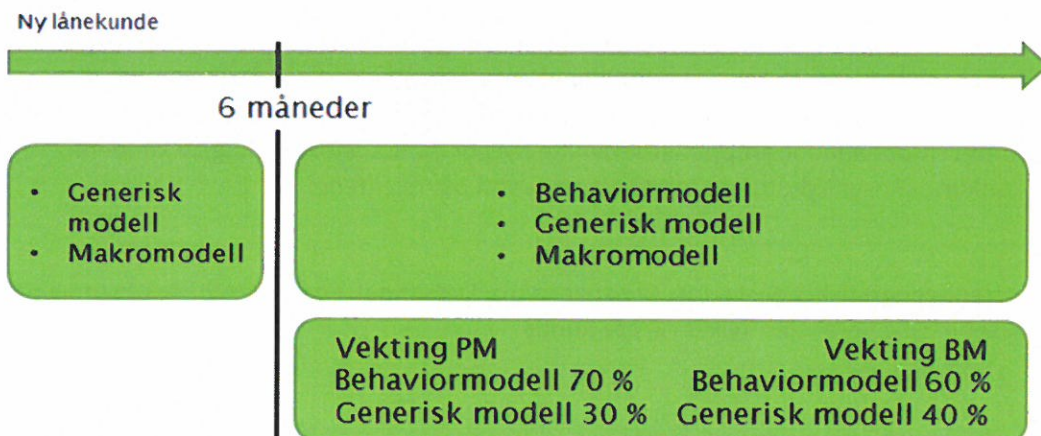
Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- pant i bankinnskudd
- pant i aksjer og obligasjoner
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Risikovurdering

Banken har fra 2014 benyttet nytt system for risikoklassifisering. Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken har definert 5 risikoklasser, klasse 1-3 som tilsvarer gammel lav risiko, klasse 4-7 som tilsvarer gammel middels risiko, klasse 8-10 som tilsvarer gammel høy risiko. I tillegg klasse 11 som gjelder de misligholdte og klasse 12 som er de tapsutsatte engasjement.

Personmarkedet

Atferdsmodellen er utviklet spesielt for Eikabankene. Grunnlaget for modellen er alle kunder med kredittengasjement eller overtrekk i banken. Det er benyttet tre år med kundedata i modelleringsarbeidet. Modellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av kommende 12 måneder.

Generisk modell: Den generiske modellen er AAA Soliditets generiske scorekort. Modellen er utviklet på grunnlag av kredittaktive norske personkunder. Dette scorekortet beregner sannsynlighet for at en kunde pådrar seg ny betalingsanmerkning i en periode på ett år fra forespørselstidspunktet.

Den generiske modellen for personmarked består av 5 ulike delmodeller, hvor 4 modeller er fordelt på kundenes alder, i tillegg til en modell på kunder som allerede er i mislighold.

Makromodell: Modellens primære hensikt er å justere forventet nivå for mislighold for det kommende året basert på de forhold som ikke forklares direkte gjennom kjennetegn ved kunden. Dette kan være forhold som økt mislighold ut fra forventet renteøkning, arbeidsledighet og lignende.

Bedriftsmarked

Atferdsmodellen er utviklet spesielt for Eikabankene. Grunnlaget for modellen er alle bedriftskunder med kredittengasjement eller overtrekk i Eikabankene. Det er benyttet tre år med kundedata i modelleringsarbeidet. Denne modellen er felles for alle bedriftskunder. Modellen tar for seg blant annet mislighold i løpet av ett år fra forespørselstidspunkt.

Generisk modell: Den eksterne modellen er AAA Soliditets generiske scorekort. Det er utviklet på grunnlag av kredittaktive norske foretakskunder. Selve modellen er delt i tre underliggende modeller:

- Selskap med ubegrenset personlig ansvar (ANS, DA osv.)
- Selskap med begrenset personlig ansvar (AS osv.)
- Eiendomsselskap

Dette scorekortet beregner sannsynlighet for at en kunde pådrar seg ny betalingsanmerkning eller går konkurs i en periode på ett år fra forespørselstidspunktet.

Makromodell: Modellens primære hensikt er å justere forventet nivå for mislighold for det kommende året basert på de forhold som ikke forklares direkte gjennom kjennetegn ved kunden. Dette kan være forhold som økt mislighold ut fra forventet renteøkning, arbeidsledighet og lignende.

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kreditthåndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaktsstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelig av enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Det kan forventes at en eventuell nedgang i den norske økonomien i 2016 vil kunne forringe kvaliteten på utlånsporteføljen, og særlig innenfor næringslivskreditter. Modellen for gruppenedskrivning bygger på bransjeinndeling av kundene, offentlige tilgjengelige konkurssannsynligheter og forventet restverdi på objektene.

Konsentrasjonsrisiko

Eksponeringen er godt spredt geografisk, hensyn tatt til bankens markedsandel. For å sikre diversifisering er det gitt rammer for eksponering i bransjer, fylker og per kunde.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap og gevinst forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller råvarepriser. Markedsrisiko som banken står overfor er hovedsakelig renterisiko og inkluderer potensielle svingninger i verdien av fastrenteinstrumenter eller finansielle instrumenter knyttet til en markedsbenchmark (NIBOR flytende pengemarkedsrente) som følge av endringer i markedsrenter, og i fremtidige kontantstrømmer for finansielle instrumenter til flytende rente. Priserisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utsteder, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvaderivater er eksponert for denne risikoen.

Det vesentligste av markedsrisiko relaterer seg til verdipapirmarkedet representert ved egne verdipapirbeholdninger. Hovedtyngden av bankens portefølje er plassert i likvide obligasjoner med begrenset risiko for store fall i markedsverdi. Obligasjonsporteføljen er forvaltet av Eika Kapitalforvaltning AS som har spesialkompetanse innen området. Forvaltningen er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styret i banken. Rammene skal begrense risikoen, og disse rammene gjennomgås minst én gang i året.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stressscenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen. Banken benytter følgende sikringsinstrumenter:

Rentebytteavtaler (renteswapper) – avtaler om å bytte rentebetingelser, for et bestemt nominelt beløp over et bestemt antall perioder.

Formålet med bruk av rente- og valutainstrumenter er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger. Aksjer i tilknyttede selskaper, konsernselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av priserisikoen på aksjer, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko.

Banken har ingen vesentlig valutaeksponering per 31. desember 2015.

Banken er også eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter. Likviditetssituasjonen betraktes som god.

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Årsmelding 2015

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2015 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er så foretatt en systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har ivaretatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2016 som ikke er opplyst i regnskapet.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2015	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kredittekspon.
Offentlig forvaltning	(0)	15.000	-		15.000
Lønnstakere o.l.	2.576.515	131.388	16.192	4.305	2.719.790
Utlandet	5.563	25	-		
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	113.847	7.591	376	2.250	119.565
Industriproduksjon	105.239	6.835	5.841	1.500	116.416
Bygg og anlegg	104.317	17.585	18.524		140.427
Varehandel, hotell/restaurant	50.122	14.642	5.026	240	69.550
Transport, lagring	27.140	1.598	4.403		33.141
Finans, eiendom, tjenester	325.361	24.946	9.585	7.600	352.292
Sosial og privat tjenesteyting	71.549	13.855	5.065	3.270	87.199
Sum	3.379.653	233.466	65.012	19.165	3.653.379

2014	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kredittekspon.
Offentlig forvaltning	-	15.000	-	-	15.000
Lønnstakere o.l.	2.310.059	126.431	67.683	6.759	2.497.414
Utlandet	4.080	25	-	-	4.105
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	101.574	5.668	376	2.250	105.368
Industriproduksjon	91.397	5.857	7.294	5.326	99.222
Bygg og anlegg	101.577	24.182	15.610	-	141.369
Varehandel, hotell/restaurant	49.063	15.572	3.103	1.980	65.757
Transport, lagring	24.795	1.627	4.164	-	30.585
Finans, eiendom, tjenester	265.983	6.318	4.742	-	277.043
Sosial og privat tjenesteyting	84.656	15.254	15.666	6.370	109.205
Sum	3.033.183	215.933	118.638	22.685	3.345.070

Banken har definert 5 risikoklasser, klasse 1-3 som tilsvarer lav risiko, klasse 4-7 som tilsvarer middels risiko, klasse 8-10 som tilsvarer høy risiko. I tillegg klasse 11 som gjelder de misligholdte og klasse 12 som er de tapsutsatte engasjement.

Årsmelding 2015

RISIKOKLASSIFISERING

Personmarkedet 2015

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	2.215.442	124.681	1.566	
Middels risiko, klasse 4-7	254.925	6.529	674	
Høy risiko, klasse 8-10	79.953	2.878	105	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	18.892	14		4.305
Ikke klassifisert	7.303	8.708		
Totalt	2.576.515	142.810	2.345	4.305

2014

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	1.935.000	119.723	1.000	
Middels risiko, klasse 4-7	224.000	5.910	1.000	
Høy risiko, klasse 8-10	127.000	300		
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	29.000	163		6.759
Ikke klassifisert	-	1	65.000	
Totalt	2.315.000	126.097	67.000	6.759

Bedriftsmarkedet 2015

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	254.674	30.515	8.156	
Middels risiko, klasse 4-7	389.362	41.977	31.913	
Høy risiko, klasse 8-10	124.757	26.542	8.725	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	28.722	567	26	14.860
Ikke klassifisert	60	196		
Totalt	797.575	99.797	48.820	14.860

2014

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	468.205	72.054	40.000	
Middels risiko, klasse 4-7	154.793	15.493	4.000	
Høy risiko, klasse 8-10	64.785	1.982	2.065	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	31.081	25	2.935	15.926
Ikke klassifisert	180	131		
Totalt	719.044	89.685	49.000	15.926

UTLÅN

	2015 Beløp	%	2014 Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	113.847	3,4 %	101.574	3,4 %
Industriproduksjon	105.239	3,1 %	91.397	3,1 %
Bygg og anlegg	104.317	3,1 %	101.577	3,4 %
Varehandel, hotell/restaurant	50.122	1,5 %	49.063	1,6 %
Transport, lagring	27.140	0,8 %	24.795	0,8 %
Finans, eiendom, tjenester	325.361	9,7 %	265.983	8,9 %
Sosial og privat tjenesteyting	71.549	2,1 %	84.656	2,8 %
Sum næring	797.575	23,8 %	719.044	24,0 %
Personkunder	2.582.078	77,2 %	2.314.139	77,2 %
Brutto utlån	3.379.653		3.033.183	
Individuelle nedskrivninger	-19.165	-0,6 %	-22.685	-0,8 %
Gruppenedskrivninger	-15.733	-0,5 %	-13.900	-0,5 %
Netto utlån til kunder	3.344.755	100,0 %	2.996.598	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	359.742		394.702	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	3.704.497		3.391.300	

Årsmelding 2015

Utlån fordelt geografisk	2015		2014	
	Beløp	%	Beløp	%
Bø	919.391	27,2 %	835.141	27,5 %
Sauherad	194.951	5,8 %	166.709	5,5 %
Seljord	735.483	21,8 %	705.860	23,3 %
Kviteseid	187.385	5,5 %	170.161	5,6 %
Resten av Telemark	680.017	20,1 %	572.569	18,9 %
Oslo	259.389	7,7 %	224.120	7,4 %
Øvrige	403.037	11,9 %	358.623	11,8 %
Brutto utlån	3.379.653	100,0 %	3.033.183	100,0 %

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2015	0 – 30 dg	31 – 90 dg	91 – 180 dg	180 – 360 dg	Over 360 dg	Sum forfalte utlån	
Personmarked	38.885	7.245	4.742	50	9.403	60.325	-
Bedriftsmarked	3.094	1.456	20	606	2.920	8.096	-
Sum	41.979	8.701	4.762	655	12.323	68.421	-

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2014	0 – 30 dg	31 – 90 dg	91 – 180 dg	180 – 360 dg	Over 360 dg	Sum forfalte utlån	
Personmarked	62.673	4.228	3.316	2.191	11.931	84.339	-
Bedriftsmarked	2.498	1.061	1.643	544	1.531	7.277	-
Sum	65.171	5.289	4.959	2.735	13.462	91.616	-

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar månedlige vurderinger av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 1 dag etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket som avtalt.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 1 dag, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement.

Årsmelding 2015

MISLIGHOLD		
Misligholdte lån	2015	2014
Misligholdte lån i alt	33.111	35.021
Individuelle nedskrivninger	-6.595	-10.180
Netto misligholdte lån i alt	26.516	24.841
Fordeling av misligholdte lån	2015	2014
Personmarked	23.282	28.790
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	7.196	-
Industriproduksjon	4	150
Bygg og anlegg	3	-
Varehandel, hotell/restaurant	804	3.919
Transport, lagring	-	-
Finans, eiendom, tjenester	-	-
Sosial og privat tjenesteyting	1.821	2.162
Misligholdte lån i alt	33.111	35.021
Tapsutsatte lån	2015	2014
Øvrige tapsutsatte lån i alt	20.179	25.263
Individuelle nedskrivninger	-12.570	-12.849
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	7.609	12.414
Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2015	2014
Personmarked	240	-
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	6.207
Industriproduksjon	1.655	-
Bygg og anlegg	-	13.273
Varehandel, hotell/restaurant	-	-
Transport, lagring	-	-
Finans, eiendom, tjenester	14.172	-
Sosial og privat tjenesteyting	4.112	5.783
Tapsutsatte lån i alt	20.179	25.263
Individuelle nedskrivninger på utlån	2015	2014
Individuelle nedskrivninger 01.01.	22.685	26.682
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-6.655	-5.497
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	2.154	-
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	3.080	-3.997
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-2.099	5.497
Individuelle nedskrivninger 31.12.	19.165	22.685
Individuelle nedskrivninger på utlån – fordelt på person/næring	2015	2014
Personmarked	4.305	6.759
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	2.250	2.250
Industriproduksjon	1.500	5.326
Bygg og anlegg	-	-
Varehandel, hotell/restaurant	240	1.980
Transport, lagring	-	-
Finans, eiendom, tjenester	7.600	-
Sosial og privat tjenesteyting	3.270	6.370
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	19.165	22.685

Årsmelding 2015

Nedskrivninger på grupper av utlån	2015	2014
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	13.900	13.900
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	1.833	-
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	15.733	13.900

Tapskostnader utlån/garantier	2015	2014
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-3.520	-3.997
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-511	-1.500
Periodens endring i gruppeavsetninger	1.833	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	6.655	7.539
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	428	1.419
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-211	-367
Periodens tapskostnader	4.674	3.094

Metoder for å fastsette virkelig verdi på utlån

Utlån er vurdert til amortisert kost. Bankens utlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kreditt-påslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Beregning av virkelig verdi for utlån med fast rente, er foretatt for sammenligningsformål gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Forskjellen mellom bokført verdi og beregnet virkelig verdi er vurdert som uvesentlig, og utlån med fast rente er derfor balanseført til amortisert kost.

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet.

Renter på lån som er nedskrevet er for 2015 resultatført med 0,97 mill. kroner.

NOTE 3 – KAPITALDEKNING

Kapitaldekning

	2015	2014
Innbetalt aksjekapital/egenkapital/beviskapital	224.147	224.147
Sparebankens fond	129.882	120.764
Uttevningssfond	40.234	27.750
Sum egenkapital	394.263	372.661
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-584	-563
Fradrag for immaterielle eiendeler	-	-
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-6.548	-4.080
Sum ren kjernekapital	387.131	368.018
Fondsobligasjoner	35.000	35.000
Fradrag for overgangsregler for fondsobligasjoner	-10.500	-
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-12.805	-23.687
Sum kjernekapital	398.826	379.331
Ansvarlig lånekapital	-	-
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-	-
Sum tilleggskapital	-	-
Netto ansvarlig kapital	398.826	379.331

Årsmelding 2015

	2015	2014
Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater	-	-
Lokal regional myndighet	5.181	5.763
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	27.701	89.459
Foretak	267.052	234.080
Massemarked	-	-
Pantsikkerhet eiendom	1.338.731	1.191.270
Forfalte engasjementer	28.092	26.564
Obligasjoner med fortrinnsrett	14.583	15.152
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	39.026	24.510
Andeler i verdipapirfond	1.311	32.791
Egenkapitalposisjoner	97.848	57.311
Øvrige engasjementer	190.876	205.287
CVA-tillegg	-	-
Gruppenedskrivninger	-15.733	-13.900
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-31.029	-27.767
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.963.639	1.840.520
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	147.331	102.420
Sum beregningsgrunnlag	2.110.971	1.942.940
Kapitaldekning i %	18,89 %	19,52 %
Kjernekapitaldekning	18,89 %	19,52 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,34 %	18,94 %

NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO

Restnedbetalingstid på eiendels- og gjeldsposter EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	65.278	65.278
Utl./fordr. til kredittinst.	6.500	-	-	-	1.000	206.114	213.614
Utlån til kunder	321.930	36.790	156.782	732.077	2.132.074	-34.898	3.344.755
Obligasjoner/sertifik.	-	11.009	32.999	217.786	-	-	261.794
Aksjer	-	-	-	-	-	62.915	62.915
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	51.098	51.098
Sum eiendeler	328.430	47.799	189.781	949.863	2.133.074	350.507	3.999.453

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	-	-	150.000	-	2.936	152.936
Innskudd fra kunder	-	-	638.937	-	-	2.451.993	3.090.930
Obligasjonsgjeld	-	-	150.000	150.000	-	-	300.000
Ansvarlig lån	-	-	-	-	-	-	-
Fondsobligasjoner	-	-	-	35.000	-	-	35.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	26.323	26.323
Egenkapital	-	-	-	-	-	394.263	394.263
Sum gjeld og egenkapital	-	-	788.937	335.000	-	2.875.516	3.999.453

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Størsteparten av bankens innskudd kan i praksis disponeres på kort varsel. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer.

I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditt tatt med under kolonne 3-12 mnd.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt.

Årsmelding 2015

Etablerte ordninger med lån i Norges Bank, trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner.

Banken vil benytte muligheten til å skaffe langsiktig kapital via obligasjonslån og /eller finansinstitusjoner, eller overføre deler av utlånsporteføljen til Eika Boligkreditt.

Banken har trekkrettigheter på 160 millioner i DNB pr 31.12.2015.

NOTE 5 – RENTERISIKO

Renteendringstidspunkt for eiendels- og gjeldsposter

EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	65.278	65.278
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	1.000	212.614	213.614
Utlån til kunder	-	-	-	22.867	-	3.321.888	3.344.755
Obligasjoner/sertifik.	-	30.960	230.834	-	-	-	261.794
Aksjer	-	-	-	-	-	62.915	62.915
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	51.098	51.098
Sum eiendeler	-	30.960	230.834	22.867	1.000	3.713.792	3.999.453

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	150.000	-	-	-	2.936	152.936
Innskudd fra kunder	-	-	-	-	-	3.090.930	3.090.930
Obligasjonsgjeld	-	250.000	50.000	-	-	-	300.000
Ansvarlig lån	-	-	-	-	-	-	-
Fondsobligasjoner	-	35.000	-	-	-	-	35.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	26.323	26.323
Egenkapital	-	-	-	-	-	394.263	394.263
Sum gjeld og egenkapital	-	435.000	50.000	-	-	3.514.453	3.999.453

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding.

Banken har lav renterisiko på sine utlån, da mer enn 99 % av lånene i egne bøker hadde flytende rente ved årets utgang. Banken hadde ingen fastrenteinnskudd ved utgangen av året. Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten er lav. Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte rammer. Tid frem til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen under.

NOTE 6 – VERDIPAPIRER

Banken har ingen derivater pr. 31.12.2015

Beløp på kontrakt tilsvarer det referansebeløp (hovedstol) som er avtalt i bytteavtalen, og som er grunnlag for beregning av rente og avkastning.

Rentebytteavtalene medfører en avtale om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode. Det foreligger ingen avtaler om motregning av rentebytteavtaler.

Årsmelding 2015

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER		Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Utstedt av det offentlige					
Lokale og regionale myndigheter					
	Børsnoterte	-	-	-	-
	Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Sum utstedt av det offentlige		-	-	-	-
Utstedt av andre					
Institusjoner					
	Børsnoterte	5.000	5.086	5.064	5.071
	Ikke børsnoterte	105.500	105.832	104.605	104.649
Offentlig eide foretak					
	Børsnoterte	-	-	-	-
	Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Foretak					
	Børsnoterte	6.500	6.519	6.499	6.499
	Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett					
	Børsnoterte	145.500	146.934	145.626	145.626
	Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Sum utstedt av andre		262.500	264.371	261.794	261.845
Sum sertifikater og obligasjoner		262.500	264.371	261.794	261.845

Omløp	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Børsnotert						
	910.747.711	Orkla ASA	1.000	216	210	210
	937.888.937	Sparebanken Øst	3.000	660	143	143
Sum børsnotert			4.000	876	353	353
Ikke børsnotert						
	200.340.310	RomReal Inv EUR	71.400	35	35	36
	991.669.884	North Bridge Oppourtunity AS	5.532	445	277	277
	814.632.342	Klepp Sparebank	500	55	49	49
Sum ikke børsnotert			77.432	535	361	361
Sum omløpsaksjer			81.432	1.411	714	715

Årsmelding 2015

Anlegg		Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert					
Sum børsnoterte		-	-	-	-
Ikke børsnotert					
885.621.252	Eika BoligKreditt AS	5.532.888	23.015	23.015	23.993
916.148.690	Spama AS	310	31	31	-
937.894.805	Kvinesdal Spareb	13.495	1.350	1.228	-
979.319.568	Eika Gruppen	513.464	18.027	18.027	64.337
979.391.285	Eiendoms kreditt AS	4.617	484	484	-
	SDC AF 1993 H. A	1.603	680	680	748
988.671.258	Aberdeen Eif II	18.797	142	83	83
990.029.032	North Bridge Property AS	10.765	716	108	108
937.896.581	Hjelmeland Spb.	8.400	924	834	-
992.073.861	North Bridge Nordic Property II	10.765	550	54	54
980.112.470	Bøgata AS	10.050	10.266	10.266	-
880.520.962	Lifjell Vinterland AS	70	10	10	70
984.365.772	Norsk Bane AS	75	87	87	91
958.218.842	Telemark Bil	50	150	150	150
924.099.658	Vest Telemark BI	270	27	27	-
924.099.658	Telemark Bilruiter AS	1.081	3.924	3.924	-
912.293.165	BTV-INVEST	400	480	338	-
990.269.637	Aktiv Eiendoms megling AS	90	410	410	327
992.785.314	Telespinn AS	15	15	15	15
897.199.092	Århus Næringspark AS	1	0	0	0
7.000.059.859	Seljord Næringshage Eiendom AS	200	1.000	1.000	1.000
929.212.207	Vest Telemark Næringsbygg AS	-	-	120	-
Sum ikke børsnoterte		6.127.406	62.288	60.890	90.977
Sum anleggsaksjer		6.127.406	62.288	60.890	90.977

Rente og aksjefond		Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert					
Sum børsnotert		-	-	-	-
Ikke børsnotert					
983.783.880	Eika Utbytte	9.014	708	1.311	1.311
Sum rente og aksjefond		9.014	708	1.311	1.311
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (kr)					
KS-andeler					
Børsnotert					
Ikke børsnotert		-	-	-	-
Sum rente og aksjefond		-	-	-	-
Sum verdipapirer med variabel avkastning		6.217.652	63.407	62.915	92.002

Endringer i 2015	Anleggsaksjer
Inngående balanse	54.889
Tilgang 2015	7.243
Avgang 2015	-297
Nedskrivning	-946
Utgående balanse	60.890

Årsmelding 2015

	2015	2014
Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer		
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	311	319
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-1.123	-646
Kursregulering obligasjoner	-2.089	313
Netto gevinst/-tap obligasjoner	-2.900	-14
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler	-	4.908
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler	-435	-35
Kursregulering aksjer og andeler	239	-3.498
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	-196	1.376
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	560	465
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	-2.536	1.827

Aksjene handles ikke aktivt i markedet. Banken har allikevel vurdert at verdiene kan forsvares. Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen (herunder handelsportefølje og ikke handelsportefølje) og anleggsportefølje verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Disse vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Investeringer i datterselskap

Investeringer i datterselskap vurderes etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjen balanseføres til kostpris.

Børsnoterte obligasjoner og sertifikater inkluderer ikke verdipapirer notert på ABM.

NOTE 7 – RENTER OG LIGNENDE KOSTNADER PÅ ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

	2015	2014
Ansvarlig lånekapital		
Fondsobligasjoner	995	3.639
Sum renter ol. kostnader på ansvarlig lånekapital	995	3.639

NOTE 8 – ANDRE RENTEKOSTNADER

	2015	2014
Avgift til Sikringsfondet	2.034	2.059
Sum andre rentekostnader	2.034	2.059

Sparebankloven pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondets formål er å sikre at norske banker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser. Bankenes sikringsfond plikter å dekke tap inntil 2 mill. kr som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes sikringsfond. Bankene har ikke stillet garanti overfor Bankenes sikringsfondet i 2014 og 2015. Der er blitt betalt avgift i 2015. Det skal og betales avgift for 2016.

Årsmelding 2015

NOTE 9 – PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER

Provisjonsinntekter	2015	2014
Formidlingsprovisjon	16	17
Garantiprovisjon	941	623
Betalingsformidling	7.226	7.832
Verdipapirforvaltning og -omsetning	1.086	1.003
Provisjon Eika Boligkreditt	2.890	3.376
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	4.932	4.872
Andre provisjons- og gebyrinntekter	1.859	1.715
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	18.950	19.437

Provisjonskostnader	2015	2014
Transaksjonsavgifter og lignende	3.137	3.765
Betalingsformidling, interbankgebyrer	261	767
Andre provisjonskostnader	58	878
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	3.456	5.410

NOTE 10 – PENSJON

I følge Norsk Regnskaps Standard og IAS 19, blir pensjonskostnadene registrert når de påløper og fordelt/periodisert systematisk over opptjeningsperioden. De aktuarmessige beregningene for regnskapsårene 2015 og 2014 (grunnlag for estimerte verdier), i henhold til standarden, er utført på basis av balansesituasjonen 01.01.2015. Rapporteringen omfatter pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser.

Fra 1. januar 2015 innførte årsregnskapsforskriften en overgang til IAS 19 for innregning og måling av pensjonskostnader. Endringen i regnskapsprinsipp medfører at man ikke lenger kan regulere pensjonsforpliktelsen med ikke resultatførte estimatavvik (korridor). Pensjonsforpliktelsen er derfor regulert fra 01.01.2015 med ikke resultatførte estimatavvik pr. 31.12.2014. Egenkapitalen (Sparebankens fond og utjevningfond) er nedjustert med ikke resultatførte estimatavvik netto etter utsatt skatt. Historiske perioder i balansen er omarbeidet med ikke resultatførte estimatavvik slik at disse er sammenlignbare med overgangen til IAS 19.

Fra og med regnskapsåret 2015 blir også endringer i estimatavvik behandlet iht. IAS 19. Det innebærer at pensjonsforpliktelsen reguleres for endringer i estimatavvik direkte mot egenkapitalen, og ikke mot pensjonskostnader i bankens resultat. Banken hadde ikke resultatførte estimatavvik på 3.180.000 kr pr 31.12.14. Effekten av overgangen til IAS 19 ble tatt over bankens egenkapital og innebærer at egenkapitalen ble redusert med 1,57 mill på utjevningfondet og 0,75 mill på sparebankens fond pr 01.01.15 (justert for utsatt skatt).

(Tall i 1.000)

Netto økning pensjonsforpliktelse	3.183
Endring utsatt skatt	859
Ført mot egenkapital (utjevningfondet)	1.571
Ført mot egenkapital (sparebankens fond)	753

I tillegg til ytelsesbasert pensjonsordning har banken kostnadsført 1.629.000 kr i innskuddsbasert pensjonsordning samt 455.000 i andre pensjonskostnader for sine ansatte. I forbindelse med overgangen fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjonsordning har banken stående 7.544.000 kr på premiefond til fremtidig betaling av innskuddspensjonsordningen.

Årsmelding 2015

	2015	2014
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	2,70 %	2,30 %
Forventet avkastning	2,70 %	3,75 %
Lønnsregulering	2,50 %	2,75 %
G-regulering	2,25 %	2,25 %
Pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %
Arbeidsgiveravgift-sats	12,80 %	12,80 %
Resultatregnskap	2015	2014
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	435	1.560
Rentekostnad påløpte pensjonsforpliktelser	360	1.244
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-276	-1.353
Resultatført aktuarielt tap / (gevinst)		177
Kostnadsført til AFP-ordninga og innskuddsbasert ordning		359
Administrasjonskostnader ytelsesbasert ordning	33	307
Kostnadsført arbeidsgiveravgift	26	
Sum pensjonskostnader	578	2.294
Gevinst ved avvikling av ytelsesbasert tjenstepensjonsordning		-5.421
Netto pensjonskostnader inklusive gevinst		-3.127
Balanse	2015	2014
Estimert brutto pensjonsforpliktelse (PBO)	-13.156	-16.329
Estimert verdi av pensjonsmidler-markedsverdi	13.503	13.679
Netto pensjonsforpliktelser	347	-2.650
Ikke resultatførte estimatendringer	-	3.183
Netto pensjonsmidler	347	533
herav:		
overfinansert ordning	800	771
underfinansiert ordning	-453	-238

Differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene, korrigert for avvik i estimater og effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen enten som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser, blir revurdert årlig i forkant av årlig aktuarberegning.

Banken har med virkning fra desember 2014 avviklet den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte med unntak for de som var helt eller delvis uføre/syke på overgangstidspunktet. Alle aktive ansatte har derfor nå innskuddsbasert ordning med 7 prosent av lønn opptil 7,1G og 25,1 prosent for andel lønn som overstiger 7,1G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller lovens krav til obligatorisk tjenstepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Ved avvikling av den ytelsesbaserte ordningen er det regnskapsført en relativ vesentlig regnskapsmessig gevinst. Denne gevinsten er derfor presentert på egen linje i resultatregnskapet for 2014.

Banken og bankens ansatte er tilknyttet Fellesordningen for AFP, som gir de ansatte et livsvarig tillegg til fremtidig alderspensjon avhengig av samlet opptjening i Folketrygden. Denne AFP ordningen anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Da administrator foreløpig ikke er i stand til å foreta beregninger av samlet forpliktelse og bankens forholdsmessig andel av denne, behandles flerforetaksordningen regnskapsmessig som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie.

Årsmelding 2015

NOTE 11 – LØNNS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2015	2014
Lønn til ansatte	19.660	18.871
Honorar til styre og tillitsmenn	610	505
Pensjoner	2.662	-3.128
Arbeidsgiveravgift	3.019	3.044
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	1.150	1.055
EDB-kostnader	13.688	10.438
Markedsføring	2.187	2.681
Reiser, opplæring etc	466	421
Rekvisita	426	390
Honorarer eksterne tjenester	572	2.148
Telefon, porto	911	819
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	45.351	37.243
Antall ansatte pr 31.12.	41,0	39,0
Antall årsverk pr 31.12.	38,4	36,2

Årsmelding 2015

NOTE 12 – LÅN OG YTELSE

	Lønn og honorarer	Pensjonsordning	Annen godtgjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte					
Adm. banksjef Ben Roger Elvenes	1.349.654	405.784	182.930	1.938.368	2.497.000
Ledergruppa (Halgeir Kaasa, Ingebret Teigen, Harriet Slaaen)	2.138.628	265.353	135.531	2.539.512	4.415.000
Sum ledende ansatte	3.488.282	671.137	318.461	4.477.880	6.912.000
Styre					
Leder, Harald Flaten	(132.523)	-		132.523	90.000
- herav honorar	99.000				
Trygve Myrene	77.000	-		77.000	-
Solveig S. Abrahamsen	58.000	-		58.000	-
Aase H. Gjerde	64.000	-		64.000	-
Olav Berge	62.000	-		62.000	
Edvard Mæland	60.000	-		60.000	1.320.000
Rune Mathisen	(506.510)	-	37.541	544.051	1.642.000
- herav honorar	64.000	-	-	-	-
Annette Torsberg	(589.290)		61.384	650.674	2.050.000
- herav honorar	9.000		-	-	
Irene Uldal Kåsa	2.500		-	2.500	614.000
Lars Håkonsen	5.000			5.000	400.000
Samlede ytelser og lån til styret	500.500	-	98.925	1.655.748	6.116.000
Kontrollkomite					
Leder, Øyvind Mo	20.000	-		20.000	2.000.000
Wenche M. Kåsa	15.000	-		15.000	3.144.000
Gunleik Smestad	15.000	-	-	15.000	522.000
Samlede ytelser og lån til kontrollkomiteen	50.000	-	-	50.000	5.666.000
Representantskap					
Leder, Dieter Oswald	20.000	-	-	20.000	-
Halvor Eika	1.200	-	-	1.200	-
Jørund Verpe	2.400	-	-	2.400	800.000
Einar Gotehus	1.200	-	-	1.200	-
Aud Foldal	1.200	-	-	1.200	-
Jon Aarbakk	1.200	-	-	1.200	-
Bergit Askildt Myrjord	1.200	-	-	1.200	-
Borgar Torbjørn Kaasa	1.200	-	-	1.200	21.000
Kjellaug Westbye Abrahamsen	1.200	-	-	1.200	1.550.000
Sveinung Soterud	(577.307)	-	19.688	596.995	1.520.000
- herav honorar	3.600	-	-	-	-
Irina Telnes	3.600	-	-	3.600	1.443.000
Vigdis Olafsen	2.400	-	-	2.400	-
Inge Hegna	1.200	-	-	1.200	2.791.000
Nina Kristine Kåsa	1.200	-	-	1.200	-
Bjørgulf Stavenes	(714.531)	-	28.472	743.003	1.000.000
- herav honorar	1.200	-	-	-	-
Nils Gunvaldjord	(532.583)	-	40.735	573.318	1.738.000
- herav honorar	1.200	-	-	-	-
Irene Særsland	(566.123)	-	42.457	608.580	1.173.000
- herav honorar	1.200	-	-	-	-
Morten Olav Dyrud	1.200	-	-	1.200	1.054.000
Samlede ytelser og lån til representantskapet	47.600	-	131.352	2.562.296	13.090.000

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente. Differansen, kr 440.985 for 2015, er grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte. Beløpet er nettoført i regnskapet. Lån til banksjef følger generelle vilkår for øvrige ansatte. Lånene er sikret med pant innenfor forsvarlig verdigrunnlag. Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

Årsmelding 2015

NOTE 13 – VARIGE DRIFTSMIDLER

	Driftsmidler	Bygninger	Tomt	Sum
Kostpris 01.01.2015	12.659	22.890	1.010	36.559
Tilgang	212	10.002	-	10.214
Avgang	-	-	-	-
Kostpris 31.12.2015	12.871	32.892	1.010	46.773
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015	11.027	2.704	-	13.731
Tilbakeførte avskrivninger på utrangerte driftsmidler	-	-	-	-
Ordinære avskrivninger	829	1.097	-	1.926
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2015	11.856	3.801	-	15.657
Bokført verdi 31.12.2015	1.015	29.091	1.010	31.116

		Herav utleid		Balanseført
Fast eiendom	Eiendomstype	Areal m ²	areale m ²	verdi 31.12
Bamble	Hytter	150	150	2.679
Seljord	Bankbygg	2.200	130	22.383
Seljord	Forretningsbygg	1.075	1.075	4.028
Seljord	Tomt			1.010
Sum				30.101

NOTE 14 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2015	2014
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	1.657	1.803
Honorar ekstern revisor	474	529
Leie av lokaler	1.603	1.614
Andre kostnader leide lokaler	737	713
Maskiner, inventar og transportmidler	453	468
Eksterne tjenester	-	-
Forsikringer	343	327
Kostnader Eika Gruppen AS	580	423
Ordinære tap	43	139
Andre driftskostnader	2.348	2.431
Sum andre driftskostnader	8.237	8.447

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	247	288
Attestasjon	38	211
Skatterådgivning	77	-
Andre tjenester utenfor revisjon	112	30
Sum revisjonshonorar inkl. mva	474	529

Årsmelding 2015

NOTE 15 – SKATT

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for lite/for mye avsatt tidligere år, samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt på alminnelig inntekt og skatt på formue. Utsatt skatt/-skattefordel i balansen består av skatt på netto skatteøkende/skatte­reduserende forskjeller pr 31.12.

	2015	2014	
Beregning av betalbar skatt			
Resultat før skattekostnad	31.699	44.631	
Permanente forskjeller	1.057	50	
Netto utbytte og gevinster/tap innenfor fritaksmetoden	-3.722	-10.104	
Netto utbytte og gevinster/tap utenfor fritaksmetoden	-	-323	
Avkastning rentefond	243	1.202	
Endring midlertidige forskjeller	-15	-6.224	
Grunnlag for 3% beskatning på utbytte	194	130	
Korrigerig fjerning av estimatavvik pensjoner	-200		
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	29.256	29.362	
Betalbar skatt på årets resultat, 27%	7.899	7.928	
Skattekostnad	2015	2014	
Betalbar inntektsskatt for året	7.899	7.903	
Endring utsatt skatt	-708	1.764	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	75	-144	
Formuesskatt	632	1.175	
Endring i utsatt skatt ført mot EK	49	-	
Sum skattekostnad	7.947	10.698	
Betalbar skatt fremkommer som følger:			
Formuesskatt, inngår i andre driftskostnader	632	1.175	
Inntektsskatt	7.899	7.928	
Sum betalbar skatt	8.531	9.103	
Oversikt over midlertidige forskjeller	Endring	2015	2014
Anleggsmidler	-518	3.852	4.370
Omløpsmidler	-		
Overfinansiert pensjonsforpliktelse	2.722	8.344	5.622
Underfinansiert pensjonsforpliktelse		-453	-238
Gevinst og tapskonto	29	-114	-143
Effekt prinsippendring mot pensjon utsatt skatt			-3.183
Obligasjoner og andre verdipapirer	-4.168	-5.251	-1.083
Grunnlag utsatt skatt+ /utsatt skattefordel-	1.033	6.378	5.345
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	278	1.722	1.444
Endring i skattesats fra 27 % til 25 %		-128	-
Sum bokført utsatt skattefordel		1.595	1.444
Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2015		
27% skatt av resultat før skatt	8.559		
27% skatt av permanente forskjeller	-656		
27 % av endring midlertidige forskjeller	-4		
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	75		
Formuesskatt	632		
Endring utsatt skatt ført mot EK	49		
Endring utsatt skatt	-708		
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	7.947		

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført.

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Betalbar skatt består av inntektsskatt og formuesskatt. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatte beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

Årsmelding 2015

NOTE 16 – KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK

	2015	2014
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Kontanter i norske kroner	14.454	12.514
Kontanter i utenlandske valutasorter	1.649	1.130
Innskudd i Norges Bank	49.175	103.732
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	65.278	117.376

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering. Sparebanken DIN har ansvaret for kursrisiko, bokføring og rapportering av utenlandsk valuta. Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.15.

NOTE 17 – OVERTATTE EIENDELER

Banken har ved utgangen av året to hytter på Lifjell verdivurdert til kr. 1,1 mill. Hyttene ligger ute for salg via Aktiv Eiendomsmegling AS.

NOTE 18 – EIERANDELER I DATTERSELSKAPER

Datterselskap	Kontor-kommune	Selskaps-kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Bokført verdi	Total egenkap.	Resultat 2015
Eiendomsmegleren Din Telemark AS*	Bø	500000	90	42,85	410.000	2.464.136	244.082
Seljord Næringshage Eigedom AS	Seljord	1.000.000	200	100 %	1.000.000	971.482	-18.576
Tilknyttet selskap							
Bøgata 69 AS*	Bø	10.050.000	10.050	100 %	10.266.000	12.404.651	569.793
Århus Næringspark AS*	Seljord	4.900.000	2.450	50 %	1	3.302.826	208.422

Mellomværende med tilknyttede selskaper og datterselskaper

Bøgata 69 AS

	2015	2014
Innskudd fra datterselskap	608.045	605.512
Utlån til datterselskap	7.696.136	8.858.381
Renter til datterselskap	3.411	7.488
Renter fra datterselskap	381.218	507.069

Århus Næringspark AS

	2015	2014
Innskudd fra datterselskap	1.071.501	929.332
Utlån til datterselskap	12.890.250	13.273.500
Renter til datterselskap	14.020	23.969
Renter fra datterselskap	76.799	139.610

Eiendomsmegleren Din Telemark AS

	2015	2014
Innskudd fra datterselskap	21.465.631	7.758.984
Utlån til datterselskap		
Renter til datterselskap	244.326	321.466
Renter fra datterselskap	2.417	1.400

Årsmelding 2015

Seljord Næringshage Eigedom AS	2015	2014
Innskudd fra datterselskap	978.354	501.933
Utlån til datterselskap	-	
Renter til datterselskap	2.279	1.933
Renter fra datterselskap	-	

Restløpetid på lån til Bøgata 69 as er på ca. 6,5 år

NOTE 19 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2015 Beløp	%	2014 Beløp	%
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	52 936		4 151	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	100 000		100 000	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	152 936		104 151	2,27 %

Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	2 359 179		2 168 535	
Med avtalt løpetid	731 752		647 807	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	3 090 930		2 816 341	2,15 %

Innskudd fra kunder	2015 Beløp	%	2014 Beløp	%
Offentlig forvaltning	167 834	5,4 %	156 443	5,6 %
Lønnstakere og lignende	2 031 214	65,7 %	1 836 666	65,2 %
Utlandet	5	0,0 %	5	0,0 %

Næringssektor fordelt:

Jordbruk, skogbruk, fiske	52 499	1,7 %	44 403	1,6 %
Industriproduksjon	31 354	1,0 %	28 850	1,0 %
Bygg og anlegg	99 734	3,2 %	72 523	2,6 %
Varehandel, hotell/restaurant	74 150	2,4 %	65 518	2,3 %
Transport, lagring	55 257	1,8 %	40 496	1,4 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	288 522	9,3 %	345 309	12,3 %
Sosial og privat tjenesteyting	290 362	9,4 %	226 128	8,0 %
Sum innskudd	3 090 930	100,0 %	2 816 341	100,0 %

Innskudd	2015 Beløp	%	2014 Beløp	%
Bø	1 027 945	33,3 %	965 463	34,3 %
Sauherad	115 424	3,7 %	91 299	3,2 %
Seljord	777 939	25,2 %	703 433	25,0 %
Kviteseid	130 037	4,2 %	118 261	4,2 %
Resten av Telemark	533 123	17,2 %	462 798	16,4 %
Oslo	192 496	6,2 %	185 232	6,6 %
Øvrige	313 966	10,2 %	289 856	10,3 %
Sum innskudd	3 090 930	100,0 %	2 816 341	100,0 %

Årsmelding 2015

NOTE 20 – GJELD OPPTATT VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER INKL. ANS. LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONE

Utestående pr 31.12.2015	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Amortisering	Nominell rente
Lånetyper/ISIN						
Sertifikatslån						
NO0010748858	03.11.2015	03.05.2016	50.000	50.000		1,60 %
Obligasjonslån						
NO0010712706	02.06.2014	02.11.2016	100.000	100.000		1,59 %
NO0010697147	27.11.2013	27.11.2018	100.000	100.000		2,28 %
NO0010744790	09.09.2015	09.09.2019	50.000	50.000		2,03 %
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			300.000	300.000		
Fondsobligasjon						
NO0010372758	22.06.2007	22.06.2017	35.000	35.000		2,40 %
			35.000	35.000		

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

Bø Sparebank tok opp et fondsobligasjonslån 22. juni 2007. Lånet er tatt opp i norske kroner. Løpetiden er 10 år. Lånet er bokført til nominell verdi med fradrag av periodisert underkurs. Lånet kan innfris helt eller delvis til pari kurs dato 22.06.2017. Renten er flytende og betales etterskuddsvis hvert kvartal på rentereguleringsdato, rentesatsen består av referanserente (3 mndr NIBOR) og en margin som fram til dato 22.06.2017 utgjør 120 punkter.

NOTE 21 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2015	2014
Annen gjeld		
Bankremisser	1.434	1.289
Betalingsformidling	3.145	2.798
Skyldige offentlige avgifter	60	64
Betalbar skatt	8.531	7.928
Skattetrekk		801
Leverandørgjeld	39	-
Annen gjeld ellers	2.488	2.769
Sum annen gjeld	15.697	15.649

NOTE 22 – EGENKAPITAL

	Selskapskapital	Spb. fond	Uttevnt.fond	Egenkapital
Egenkapital 31.12.2014	224.147	120.764	27.751	372.662
Prinsippendring ved overgang til IAS 19		-1.031	-2.152	-3.183
Endringer i utsatt skatt prinsippendring ved overgang til IAS 19		278	581	859
Egenkapital 01.01.2015	224.147	120.011	26.180	370.338
Utbetalte gaver		-		-
Endring i estimatavvik pensjoner direkte mot egenkapitalen		2.173		2.173
Årsoppgjørdisposisjoner		7.698	14.054	21.752
Egenkapital 31.12.2015	224.147	129.882	40.234	394.263

Sparebankstiftinga Bø har 1.389.712 egenkapitalbevis tilsvarende 62% av eierandelskapitalen og Sparebankstiftinga Seljord har 851.758 egenkapitalbevis som tilsvarer 38% av eierandelskapitalen. Pålydende er kr. 100 som er tilsvarende bokført verdi.

Årsmelding 2015

	2015	2014
Overført fra Gavefond	-	-
Overført til Utjevningsfond	14.054	21.473
Overført til Sparebankens fond	7.698	10.960
Overført til utbytte	2.000	1.500
Sum	23.752	33.933

NOTE 23 – GARANTIANSVAR

	2015	2014
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	15.414	13.433
Kontraktsgarantier	26.280	31.429
Andre garantier	9.471	8.665
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	51.165	53.527
Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	13.847	62.868
Sum garantiansvar	65.012	116.395

Garanti til Bankenes Sikringsfond	-	-
-----------------------------------	---	---

	2015	2014
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Total andel av garantiramme	-	3.947
Saksgaranti	8.847	23.564
Tapsgaranti	5.000	35.357
Samlet garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt AS	13.847	62.868

	2015		2014	
	Beløp	%	Beløp	%
Garantier fordelt geografisk				
Bø	20.466	31,5 %	80.564	69,2 %
Sauherad	12.587	19,4 %	6.952	6,0 %
Seljord	13.368	20,6 %	11.639	10,0 %
Kviteseid	8.131	12,5 %	7.040	6,0 %
Resten av Telemark	8.893	13,7 %	9.149	7,9 %
Oslo	241	0,4 %	30	0,0 %
Øvrige	1.325	2,0 %	1.022	0,9 %
Sum garantier	65.012	100,0 %	116.395	100,0 %

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterium at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.15 lån for 353,7 mill. kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Bankens plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Garantiavtalen mot EBK er endret i løpet av året. Bankens risiko for tap på lån formidlet til EBK er nå lavere, og garantiforpliktelsen derfor også lavere, sammenlignet med avtalen som gjaldt pr. 31.12.2014.

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2015 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0. Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 10 %. EBK har ikke offentliggjort evt. emisjonsbeløp for 2016.

Årsmelding 2015

NOTE 24 – NØKKELTALL

TABELL

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert

2015

2014

Resultat

Kostnader i % av inntekter justert for VP	62,4 %	56,5 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	15,0 %	36,5 %
Egenkapitalavkastning*	6,2 %	9,5 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	18,5 %	17,6 %
Innskuddsmargin hittil i år	-0,29 %	-0,53 %
Utlånsmargin hittil i år	2,56 %	2,95 %
Netto rentemargin hittil i år	1,91 %	1,90 %

Innskudd og Utlån

Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	23,6 %	23,5 %
Andel lån overført til EBK – kun PM	12,2 %	14,5 %
Innskuddsdekning	91,5 %	92,9 %

* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert

2015

2014

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning	18,34 %	18,94 %
Kjernekapitaldekning	18,89 %	19,52 %
Kapitaldekning	18,89 %	19,52 %
Leverage ratio	9,03 %	

Likviditet

LCR	109	81
NSFR	118,00	
Likviditetsindikator 1	109,48	114,21
Likviditetsindikator 2	113,80	114,21

Resultat pr EK-bevis

7,16 kr

10,24 kr

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Årsrekneskapen for perioden 01.01.2015 – 31.12.2015

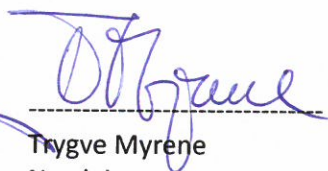
Erklæring frå styret og adm.banksjef

Vi stadfestar at årsrekneskapen for perioden 01. januar til 31. desember 2015 etter vår beste overtyding er utarbeidd i samsvar med gjeldande rekneskapsstandardar og at opplysningane i rekneskapen gjev eit rettvisande bilete av banken sine eigedelar, gjeld, finansiell stilling og resultat som heilhet og at opplysningar i årsmelding gjev ein rettvisande oversikt over utviklinga, resultatet og stillinga til banken saman med ei skildring av dei mest sentrale risiko- og usikkerheitsfaktorar banken står ovanfor.

Bø, 15. februar 2016
I styret for Sparebanken DIN

Harald Flaten
Styreleiar

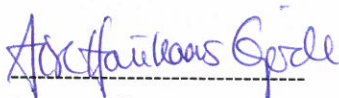
Trygve Myrene
Nestleiar

Olav Berge
Styremedlem

Solveig Sundbø Abrahamsen
Styremedlem

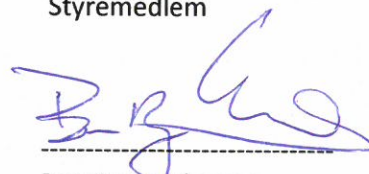
Aase Haukaas Gjerde
Styremedlem

Edvard Mæland
Styremedlem

Annette Torsberg
Tilsette sin representant

Ben Roger Elvenes
Adm. Banksjef

Til representantskapet i
Sparebanken DIN

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebanken DIN, som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, som viser et overskudd på kr 23 751 765, og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og banksjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og banksjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og banksjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Sparebanken avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2015 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og banksjef har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Notodden, 15. februar 2016
ERNST & YOUNG AS

Tor Erik Baksås
statsautorisert revisor

Odd Knustad
Statsautorisert revisor

Representantskapet i Sparebanken DIN
Finanstilsynet

ÅRSMELDING 2015 FRÅ KONTROLLKOMITEEN

Kontrollkomiteen har gjennomført arbeidet sitt i samsvar med instruks og arbeidsplan.

Komiteen har fått stadfesta at Sparebanken DIN held seg innanfor dei rammevilkåra som gjeld for sparebankar. Ein har og gått gjennom styret sitt arbeid, og dei vurderingar som er gjort via styreprotokollar. Det har vore eige møte med styreleiar, ekstern revisor og leiar av representantskapet.

Komiteen har hatt eit nært og godt samarbeid med administrasjonen, som i kvart møte har orientert om den daglege drifta av banken, og gjeve tilgang til alle dei dokument, protokollar og oppgåver som komiteen har bedde om.

Styreprotokollane og protokoll frå Representantskapet er framlagt og gått gjennom.

Vidare har ein fått framlagt rekneskapsrapportar, kapitaloppstilling i ICAAP og sett til at banken oppfyller kravet til kapitaldekning. Oppstilling over dei 20 største låneengasjementa er gått gjennom saman med administrasjonen. Kredittrapportar med grunnlagsmateriale er lagt fram for komiteen. Det er kontrollert at reglane i sparebanklova om maksimal kreditt til ein einskild kunde er følgd. Komiteen har og gått gjennom oppstillingar over misleghaldne lån, restanse og overtrekk. Vidare har ein blitt orientera om verdipapir- og aksjeporteføljen, plassering av likviditet og garantiansvaret til banken. Aktuelle område i høve til organisasjonsplan, instruksar, rutinar og reglane for internkontroll er blitt orientert om i samband med gjennomgang av den daglege drifta av banken.

Lån til tilsette og tillitsvalde er kontrollert i samsvar med regelverket, og ein har hatt tilgang til oversikt over alle engasjement til tilsette og sentrale tillitsvalde.

Komiteen har gått gjennom framlegget frå styret til årsmelding og rekneskap for 2015, og meldinga frå revisor, dagsett 15. februar 2016. Komiteen meiner at årsrekneskapen gjev eit godt uttrykk for den økonomiske stillinga og verksemda til banken, og vil rå til at framlegget frå styret til årsmelding og rekneskap for Sparebanken DIN for 2015 blir godkjend.

Komiteen har hatt 3 møte i 2015.

Bø, den 19. februar 2016

Øyvind Mo
Leiar

Wenche M. Kåsa

Gunleik Smedstad

